

VINERI • 6 SEPTEMBRIE 2013 • ANUL LXIII NR. 36

FOAIA

100 FONDAT ÎN 1951

românească

SĂPTĂMÂNAL AL ROMÂNILOR DIN UNGARIA

Școala de vară de la Săvârșin a unit copiii din Ungaria și Serbia

Școala din Micherechi a primit doi pedagogi din România

Anul școlar 2013/2014 aduce multe schimbări

CALENDAR ORTODOX

9 septembrie, luni, Sf. și Dreptii părinți Ioachim și Ana; †) Sf. Cuv. Dimitrie de la Vorona; Sf. Mc. Severian.
10 septembrie, marți, Sf. Mc. Minodora, Mitrodora și Nimfodora; Sf. Pulheria împărăteasa.
11 septembrie, miercuri, Cuv. Teodora din Alexandria.
12 septembrie, joi, Sf. Mc. Autonom și Teodul.
13 septembrie, vineri, † Înaintepăznuirea Înălțării Sf. Cruci; Sf. Sfințit Mc. Corneliu Sutașul; †) Cuv. Ioan de la Prislop.
14 septembrie, sâmbătă, (†) Înălțarea Sf. Cruci (Post negru).
15 septembrie, duminică, †) Sf. Ier. Iosif cel Nou de la Partoș; Sf. M. Mc. Nichita Romanul. Duminica după Înălțarea Sf. Cruci (Luarea Crucii și urmarea lui Hristos).

10 vorbe pe săptămână

ABILITATE – Îndemânare, iscusință, pricepere, dibăcie. – (La pl.) Deprinderi, obiceiuri, șmecherii, șiretlicuri. – Din fr. habilité, lat. habilitas, -atis = ÜGYESSÉG

AFERENT – 1. Care este în legătură cu ceva, care depinde de ceva sau decurge din ceva. 2. (Jur.) Care se cuvine sau revine cuiva. – Din fr. afférent = RÁESŐ, MEGILLETŐ, JÁRÓ

CAPTIV – Prins și lipsit de libertate; prizonier. – Din fr. captif, lat. captivus = FOGOLY, RAB

COMPLEX – 1. Format din mai multe părți; care îmbrățișează, care întrunește în sine mai multe laturi sau elemente diferite. 2. Întreg, unitate formată din mai multe părți, din mai multe elemente; sistem care întrunește în sine mai multe laturi, care îmbrățișează mai multe domenii; combinare, asociere într-un tot a mai multor fenomene, stări de lucruri etc. 3. Ansamblu de tendințe inconștiente formate în copilărie pe baza anumitor relații familiale și sociale, care determină comportarea ulterioară a persoanei. – Din fr. complexe, lat. complexus = ÖSSZETETT; BONYOLULT, KOMPLEXUS

CURAJ – Forța morală de a înfrunta cu îndrăzneală primejdii și neajunsurile de orice fel; îndrăzneală, fermitate în acțiuni sau în manifestarea convingerilor; tărie de caracter, temeritate, bărbăție. – (Cu valoare de interjecție) Fii îndrăzneț, tare! nu te lăsa! – Din fr. courage = BATORSÁG

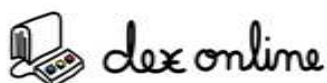
DEGEABA – 1. În zadar, fără niciun folos, zadarnic. 2. Fără plată, pe gratis. – De + geaba = HIÁBA; HASZTALAN(UL)

GAȘCĂ – Grup restrâns de oameni, uniți între ei prin preocupări. – Et. nec.

PERSEVERENȚĂ – Acțiunea de a persevera; însușirea de a fi perseverent; stăruință, statornicie în muncă, în convingeri, în atitudini etc.; tenacitate. – Din fr. persévérance, lat. perseverantia = KITARTÁS, ÁLLHATATOSSÁG

REUNIUNE – 1. Întâlnire a unui grup de persoane, întrunire, adunare. 2. (Înv.) Asociație, societate. – Din fr. réunion = ÖSSZEJÖVETEL, TALÁLKOZÓ

SPORADIC – (Adesea adverbial) Care apare, care se manifestă pe ici, pe colo sau din când în când; lipsit de continuitate; distanțat, rar; împrăștiat, dispersat, răzleț, izolat; întâmplător. – Din fr. sporadique = SZÓRVÁNYOS, ELSZÓRT

Moăștele Sf. Împărați Constantin și Elena vor fi aduse în Ungaria

Cu binecuvântarea Preafericitului Părinte Daniel, Patriarhul Bisericii Ortodoxe Române, la sărbătoarea aniversării a 240 de ani de la înființare și a acordării unui nou hram, „Nașterea Maicii Domnului”, pentru Parohia Ortodoxă Românească din Micherechi, în data de 8 septembrie 2013, vor fi așezate spre închinare Moăștele Sfinților Împărați Constantin și mama sa Elena.

Sfintele Moăște sunt aduse de la Catedrala Patriarhală din București de către Preasfințitul Părinte Varsanufie Prahoveanu, Episcopul-Vicar al Arhiepiscopiei Bucureștilor și delegatul Preafericitului Părinte Patriarh Daniel pentru acest eveniment și vor fi așezate în biserica din Micherechi pe durata desfășurării Sfintei Liturghii Arhieresti (duminică, 8 septembrie 2013, cu începere de la ora 9.00), când va fi proclamat și noul hram al Parohiei Micherechi.

Moăștele Sfinților Împărați Constantin și Elena sunt aduse în Ungaria în cadrul Anului Jubiliar dedicat lor (anul 2013) de că-

tre Sfântul Sinod al Bisericii Ortodoxe Române și ele vor mai fi duse și la alte parohii și biserici, după cum urmează:

În seara zilei de 7 septembrie a.c., în jurul orei 20.00, vor fi primite în Catedrala Episcopală din Julia, unde se va săvârși slujba Vecerniei cu Litie, iar a doua zi, dimineață, Sfintele Moăște vor fi duse în procesiune la Micherechi.

Duminică, 8 septembrie 2013, la ora 17.00, Sfintele Moăște se vor afla la biserică din Chitighaz, unde va avea loc și slujba Vecerniei.

Luni, 9 septembrie 2013, ora 18.00, Sfintele Moăște

se vor afla în Capela Așezământului Monahal Românesc „Sfântul Ioan Botezătorul”, din Budapesta, unde va fi săvârșită și slujba Vecerniei.

Prezența Moăștelor Sfinților Împărați Constantin și Elena la biserici ortodoxe românești din Ungaria reprezintă o mare binecuvântare pentru credincioșii Episcopiei Ortodoxe Române din Ungaria și un semn de cinstire și prețuire pentru aceștia din partea Preafericitului Părinte Daniel, Patriarhul Bisericii Ortodoxe Române, biroul de presă al Episcopiei Ortodoxe Române din Ungaria.

Poza săptămânii

– Ia, să vedem, care prunc din Micherechi știe să umble cel mai țănoș?! –

Părerile autorilor nu coincid întotdeauna cu opinia Redacției. Responsabilitatea juridică pentru conținutul articolelor publicate în Foaia românească aparține autorilor. Foaia românească nu garantează publicarea textelor nesolicitate de redacție.

Școala din Micherechi a primit doi pedagogi din România

Festivitatea de deschidere a anului școlar 2013/2014 a fost un eveniment special pentru școala din Micherechi, deoarece au fost prezente și acele două cadre didactice, doi profesori misionari, pe care conducerea satului i-a cerut de la Guvernul României cu câțiva ani în urmă. **Simina Ioana Gherțan și Mihaela Teodora Baicu** își vor desfășura activitatea la școala din Micherechi în acest an școlar. Ele vor ajuta munca pedagogică a educatoarelor și a profesorilor.

După cum am mai informat, primărița **Margareta Tat** a solicitat în martie 2011 două cadre didactice din România. Solicitarea a fost făcută prin Ambasada României la Budapesta. Departamentul politici pentru relația cu românii de pretutindeni din cadrul MAE a susținut acest proiect prin trimiterea la școala generală din Micherechi pentru anul școlar 2013/2014 două cadre didactice din România bine pregătite în educația tinerei generații. Aceste două cadre vor fi alături de profesorii din Micherechi și vor schimba experiențe, se vor ajuta reciproc.

Simina Ioana Gherțan locuiește în Salonta și este încântată că poate să ia parte la acest proiect, al cărui scop este dezvoltarea vocabularului de limba română și promovarea valorilor culturale prin literatură, poezie și muzică.

Am debutat anul trecut în învățământ și am predat limba română și limba engleză în comuna Olcea, la 80 de kilometri de Salonta și limba engleză la o grădiniță din Salonta. Am participat astăzi la o festivitate frumoasă. Îmi place școala, este foarte bine

dotată, am văzut că este și un cabinet de informatică foarte bine dotat. Am văzut copiii care par dornici de un nou an școlar. Consider că am fost bine primite, sperăm să fie așa și pe parcurs, să ne înțelegem, să colaborăm bine unii cu alții și sperăm să realizăm cât mai multe. Vom fi responsabile mai mult cu activitățile extracurriculare, deci ceea ce se face după orele de predare.

Mihaela Baicu este din comuna Câmpani, județul Bihor. Ea crede că această nouă experiență va deschide perspective noi atât pentru elevi cât și pentru ea pe plan profesional.

Eu mi-am început cariera didactică în anul 2005,

atunci când am terminat Universitatea Oradea și am lucrat de atunci până la finele anului școlar trecut la Colegiul Tehnic din Ștei. Acolo am predat engleză și limba și literatura română. Primirea a fost calduroasă, în special din par-

tea autorităților locale, care până acum ne-au oferit tot sprijinul și toate detaliile pe care am dorit să le aflăm. Școala mi s-a părut mică, comparativ cu școala unde am lucrat eu înainte, pentru că acela era un liceu cu foarte mulți elevi. Vom fi responsabili pentru activități culturale, pentru promovarea culturii române.

La festivitatea din 2 septembrie a onorat cu prezența și domnul **Răzvan Ciolcă**, consilier al Ambasadei României din Budapesta, care a transmis mesajul de încurajare al domnului Ministru de Externe **Titus Corlățean** pentru cadrele didactice din Micherechi.

Ana Cioca

Anul școlar 2013/2014 aduce multe schimbări

1 septembrie 2013 a adus mari schimbări în învățământul din Ungaria: frecventarea obligatorie a școlii până la vârsta de 16 ani; predarea în școli va dura în fiecare zi până la ora 16.00; legea a redus drepturile comitetului de părinți; în fiecare școală va fi prezent un polițist pentru menținerea ordinii; numărul orelor obligatorii ale profesorilor a crescut de la 22 la 26; un profesor trebuie să petreacă 32 de ore săptămânal la școală; introducerea obligatorie a disciplinei educație fizică în clasele 1, 2, 5, 6, 9 și 10; orele obligatorii pentru clasa a 5-a sunt 31, iar cei de clasa 1 vor sta în bănci 28 de ore săptămânal; s-a introdus predarea disciplinei eticii sau a religiei, la liberă alegere. Acestea sunt cele mai importante schimbări care au intrat în vigoare.

Luni a început oficial anul școlar la Școala generală din Aletea, unde la ora actuală învață 40 de elevi. De la 2 septembrie, în clasa întâi învață 5 elevi. Diriginta lor este învățătoarea **Simona Müller**, originară din Micherechi. Corpul didactic constă din 8 profesori și doi profesori externiști.

La școala generală din Apateu, noul an școlar a debutat cu un efectiv de 83 de elevi. (Cont. în pg. a 8-a)

EDITORIAL

Lupta lui Mocioni nu a fost degeaba

Așa țin minte că primul român din Banatul sârbesc pe care l-am cunoscut a fost poetul și jurnalistul **Pavel Gătăianțu**. Asta era în toamna anului 1994, la o reuniune a românilor de pretutindeni, organizată la Mamaia de către fosta Fundație Culturală Română. Primul român din Timoc l-am cunoscut mult mai târziu, cândva pe la începutul anilor 2000, în persoana unei studente din Serbia de Răsărit, care învăța la București. Ne-am întâlnit la Departamentul Românilor de Pretutindeni. Țin minte până azi cât de ciudat mi-a fost cum vorbeau, mai ales timoceanca, dar tot așa mare le-a fost și mirarea lor când le-am vorbit despre românii din Ungaria. Ne-am mirat unii la alții pentru că nu ne-am cunoscut. Până în 1990, legăturile românilor din Ungaria cu alți români din jurul României, au fost foarte sporadice, nesemnificative. Odată cu trezirea autorităților de la București la realitatea că țara lor este înconjurată de români, au început să se cunoască mai bine între ei și românii din Moldova, Ucraina, Ungaria, Serbia și Bulgaria.

În ultimii ani, deseori s-a întâmplat ca la întâlnirile „rom-preț” (adică ale românilor de pretutindeni), românii din Ungaria și Serbia, mai ales cei din Banat, să formeze un grup separat de cei din țările foste URSS, problemele celor dintâi fiind mult mai asemănătoare. În ceea ce-i privește pe românii din Timoc, încă și azi sunt mult mai numeroși cei care privesc lupta lor pentru supraviețuire națională ca pe un meci de fotbal, adică de la marginea terenului, decât cei care îi ajută efectiv, cu bani, cu investiții în școli și biserică, cu obținerea și garantarea respectării drepturilor lor elementare la limba maternă, la viața culturală și religioasă.

Pentru a nu mai lăsa să treacă degeaba ani și decenii și pentru a le oferi șansa copiilor români de azi din Ungaria și Serbia pentru a se cunoaște, a se împrieteni, a se înțelege, Uniunea Culturală a Românilor din Ungaria, printr-un proiect finanțat de Departamentul politici pentru relația cu românii de pretutindeni din cadrul Ministerului Afacerilor Externe de la București, a organizat în cursul săptămânii trecute Școala de Vară „Alexandru Mocioni” la Săvârșin, județul Arad, în vecinătatea Castelului Regal. Școala de vară a asigurat copiilor participanți din Banat, Timoc și Ungaria nu doar șansa de a învăța împreună (!) despre originea poporului român, despre formarea limbii noastre române și despre identitate, ci deosebită ocazie de a se cunoaște și a se împrieteni. Copiii cu vârste cuprinse între 9 și 14 ani au trecut foarte repede peste complexele legate de limbă, iar bucuriile de la terenul de joacă sau de la excursiile comune nu se trăiesc prin limbă, ci prin sentimente. Începând deja din a doua zi, copiii sosiți din trei regiuni diferite au învățat și s-au distrat fără complexe, cu sinceritate și prietenie. I-au unit limba comună, limba română, pentru că numai în asta puteau să se înțeleagă, precum și șlagărele românești, pe care la discoteca organizată special pentru ei le-au urlat cât au putut de tare, după care le-au și demonstrat organizatorilor că ei „cum se dorm”, formând găști (mixte, și nu separate, vara se întâmplă de cele mai multe ori) și povestind și jucându-se până noaptea târziu.

Numele școlii de vară nu a fost ales la întâmplare. Precum nici locul de desfășurare. Comuna Săvârșin este la marginea Banatului, aproape și de Ungaria. Zona Săvârșinului este renumită pentru castelele familiei Mocioni (de la Căpâlnaș și Bulci), dar într-o vreme, din 1932 până în 1943, și actualul Castel Regal a fost în proprietatea unui membru al familiei Mocioni. Ca „naș” al școlii de vară a fost ales Alexandru Mocioni, pentru că el a fost unul dintre cei mai de seamă luptători pentru drepturile românilor din Banat și Transilvania. Dacă ar fi înviat Mocioni zilele trecute și ar fi văzut ce am văzut noi, cu siguranță i-ar fi dat lacrimi de bucurie. Că n-a luptat degeaba.

Eva Șimon

Nouă tineri au ales să-L slujească pe Domnul Isus Hristos

După anii 2011, 2012 și anul 2013 este un an binecuvântat din punct de vedere spiritual pentru Biserica Penticostală Betel din Micherechi. Biblia ne arată în Evanghelia după Luca 15 versetul 7: „Tot așa vă spun că va fi mai multă bucurie în cer pentru un singur păcătos care se pocăiește decât pentru nouăzeci și nouă de oameni neprihăniți care n-au nevoie de pocăință. Aceste cuvinte ale Domnului Isus ne arată că oamenii trebuie să se pocăiască de faptele lor rele. Un prim pas spre pocăință este și botezul în apă, care este o poruncă a Domnului Isus, însuși EL dându-se pildă fiind botezat de Ioan Botezătorul în apele Iordanului (Matei cap.3. ver.13-17). Ne bucurăm că și anul acesta 9 tineri din biserica noastră au înțeles că această poruncă a

Domnului Isus trebuie îndeplinită și în data de 25 august 2013 au fost botezați. Acești tineri sunt: *Carmen Solcan, Bianca Miron, Lidia Somogyi, Silvia Pop, Cristian Somogyi, Emil Puha, Mario Bodnar, Valer Bodnar și Mihai Ilea*. Acest eveniment a fost un motiv de bucurie atât pentru Biserică, cât și pentru familiile celor care s-au botezat. Chiar dacă sunt tineri și sunt multe alternative de a se bucura în această lume, totuși ei au ales să-L slujească pe Domnul Isus Hristos. Ne rugăm ca Dumnezeu să îi ajute în această hotărâre importantă din viața lor. Împreună cu noi la această sărbătoare au luat parte atât consăteni de-ai noștri, cât și frați, rude sau prieteni ai celor care s-au botezat.

Ne-am bucurat de cântările de laudă la adresa

Domnului cântate de grupul de tineri din Suceava, care au avut dorința de a fi cu noi. Cuvântul Domnului a fost vestit de fratele păstor *Ionel Bodog*, care ne-a reamintit cuvântul despre vindecarea lui Noamon de lepră: 2 Împărați cap: 5 vers. 1-19.

Aici am înțeles că dacă acel om a avut nevoie de Dumnezeu să fie vindecat de acea boală incurabilă și noi la rândul nostru avem nevoie să fim iertați și mântuiți. Acest lucru îl poate face unul singur și acesta este Isus Hristos Fiul Lui Dumnezeu, în nimeni altul nu este Mântuire: căci nu este sub cer nici un alt nume dat oamenilor, în care trebuie să fim mântuiți. Faptele apostolilor cap. 1. vers.12.

Gheorghe Solcan,
conducătorul Bisericii
penticostale „Betel” din
Micherechi

Vorbește, Doamne...

autor Simion Felix Marțian

„Vorbește, Doamne, căci robul Tău ascultă.”
(1Samuel 3:9)

Cetatea a-mbrăcat a nopții haină
Cu gluga ei de întuneric greu,
Numai în Templu pâlpâia în taină,
Pe ziduri, candela lui Dumnezeu.

La ceas de reculegere, când tihna
Se împletea cu umbre și tăceri,
Un tinerel își căuta odihna
Ce parcă nu venea de nicăieri.

Dar când cu brațele-i mângâietoare
Somnul s-a-nfășurat pe lângă el,
S-a auzit în Templu o chemare
Venind din întuneric: Samuel!

Cuprins în mreaja viselor, băiatul
A tresărit, de somn s-a scuturat,
Și părăsind în mare grabă patul,
Spre Eli, preotul, a alergat

Zicându-i: eu ți-am auzit chemarea
Și iată-mă aici, în fața ta;
El încă nu înțelegea lucrarea
Și vocea Domnului n-o cunoștea.

Abia când a-nțeles de unde vine
Și-a cui e vocea care îi vorbea,
A glăsuț: sunt robul Tău, Stăpâne,
Vorbește, dar, căci Te voi asculta!

Și astăzi încă ne vorbește Domnul,
În asta nici o îndoială nu-i,
Dar, chiar de reușim să-nvingem somnul,
Vom recunoaște, oare, vocea Lui?

Spre a-nțelege vocea Lui profundă,
Mesaj venit din cer către pământ,
Să căutăm ca pe lungimi de undă
Cerești, să ne-acordăm prin Duhul Sfânt.

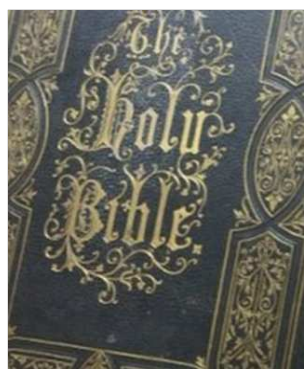
Atunci vom ști și Îl vom recunoaște,
Putând rosti cu-al inimii tumult:
Vorbește, Dumnezeul meu, vorbește,
Eu, robul Tău, mă-nchin și Te ascult.

Întoarcerea la Cuvânt

Luther zicea că-i omul unei singure cărți și se gândește desigur la Biblie, dar pe mine mă înspăimântă lucrul acesta, chiar dacă sună frumos. Oamenii unei singure cărți au adus multe nenorociri pământului acesta. Eu cred că Biblia e cea mai importantă carte pentru că e singura ce poate schimba omul. Din celelalte cărți luăm ce e bun și lucrul acesta ne poate deschide orizontul. Biblia însă ne deschide cerul.

Generația de azi nu mai citește Biblia pentru că ei nu mai citesc aproape ni-

mic. Probabil că a ajuns prea facilă, prea la îndemână. Și astfel o Biblie plină de praf e drumul spre o viață mizerabilă. Poate nu înțelegeți tot din ea. Dar

străduiți-vă să împliniți cât ați înțeles. Biblia nu se contrazice pe sine, ci ne contrazice pe noi și asta ne vează. Ne mințim frumos crezând că-L putem iubi pe Hristos fără să iubim Cuvântul. Dar El e Cuvântul și tot atât suntem interesați de El cât suntem interesați de Cuvântul Lui. Citiți Scriptura deoarece pentru a ajunge în cer nu există scurături. Îndrăgostiți-vă de Autorul ei și atunci scrisoarea Lui de dragoste vi se va părea frumoasă...

Vladimir Pustan
(sursa: www.ciresarii.ro)

Credința se definește în copilărie

Se estimează că 85% din persoanele care au luat decizia să-L urmeze pe Isus au făcut-o între 4 și 14 ani. „Copiii își formează viziunea lor despre lume, în timp ce adulții trebuie să și-o schimbe. Aceasta cere o investiție mai mare. Putem fi mai strategici în investițiile noastre”, spun susținătorii acestei viziuni.

Misiologul Luis Bush a enumerat 5 motive pentru care biserica ar trebui să investească în copii:

La vârsta de 5 ani: e cel mai bun moment pentru a învăța.

La vârsta de 6 ani: se formează valorile morale.

La vârsta de 9 ani: se formează viziunea asupra lumii.

La vârsta de 12 ani: încep să se maturizeze, convingerile se consolidează.

La vârsta de 13 ani: alegerea unei religii pe care să o urmezi deja există.

Citește mai mult pe www.stiricrestine.ro.

Părerea cititorului

Somnul Cenușăresei

Întreaga societate maghiară este agitată, decepționată. Fiecare dintre noi trăiește o perioadă deosebit de dificilă. Asistăm la o tot mai accentuată degradare a relațiilor dintre oameni, devenim agresivi, dovedim tot mai puțină simțire și tact. Stările de tensiune socială cresc, precum crește și neîncrederea generală. În consecință dăm frâu liber nemulțumirilor noastre îndreptățite sau imaginare. Fiecare își spune energic părerea. Fiecare explică. Fiecare dovedește. Fiecare demască și critică. Ne spunem părerea sau impresia, suntem guralivi atunci când demascăm și criticăm, fără a fi conștienți de consecințele care vor urma. Parcă nu am ști cum să ne revendicăm drepturile și părerile în mod cinstit și calm. Dacă nu aflăm tonul necesar, jignim, aruncând verzi și uscate în fața adversarilor.

Aceste gânduri mi-au trecut prin minte când doamna Ana Netea Benye s-a trezit din somnul „cenușăresei” după doi ani de zile scriind sub formă de replică la editorialul „Strigător la cer” al redacției „Cronica”. (Somnul a fost cam lung...)

Probabil că acest somn i-a dus și o amnezie provizorie. Replica Dvs., stimată doamnă, vine cu comentarii depărtate de realitate! Fără a intra în detalii, trebuie să menționez pe de o parte că replica Dvs. nu are nici o legătură cu cele menționate în editorial de colectivul redacțional al săptămânalului „Cronica”. În articolul respectiv colectivul redacțional a ținut să menționeze un fenomen neobișnuit în procedura de admitere la facultate în România, fenomen ce a jignit întreaga comunitate românească nu doar o anume persoană.

Păcat că cele întâmplătoare cu doi ani în urmă nu au fost înregistrate. Tânărul la care se referă doamna Benye a absolvit la Liceul Erkel din Jula. Să fim clari: la întocmirea dosarului a fost prezent tânărul cu mama sa, declarând atât la Oficiul Autogovernării pe Țară a Românilor din Ungaria cât și la Consulatul General al României la Jula, că tatăl său este român, însă părinții au divorțat cu ani în urmă. Pe acest motiv tânărul s-a prezentat în anul pregătitor, la Timișoara, unde a și fost admis. Băiatul doamnei Benye s-a prezentat la

medicină, la facultatea din Oradea, având o medie destul de mică. Tot la Oradea s-a prezentat un alt fost coleg de liceu al fiului doamnei Netea cu o medie mult mai mare, astfel nepunându-se întrebarea care dintre cei doi – conform metodologiei – va fi admis (decizia s-a luat la București).

Dar să vezi minune! Tânărul Benye își începe totuși cariera de student la Universitatea din Cluj-Napoca. După un an devine și bursier al statului român. Nu știu căruia fapt se datorează această minune... Vorba doamnei: „cu câte un mic cadou, cu o sticlută sau cu o vorbă bună”? Sau poate pe merit?

Cert este că până la urmă, „pe cărări ascunse”, băiatul a devenit student la medicină, cu bursă!

Nu ne rămâne altceva decât să sperăm că își va termina studiile, se va întoarce în țară și va fi de folos în această regiune unde trăiesc majoritatea românilor din Ungaria, cu speranța că nu vom auzi că își practică meseria în Anglia...

Tiberiu Iuhas,
șef de Oficiu al AȚRU

Limba
română
ne unește

Ministrul delegat pentru românii de pretutindeni Cristian David a transmis de 31 august, Ziua Limbii Române, un mesaj pentru românii din afara României în care reamintește de vorbele de mai bine de un secol ale poetului Vasile Alecsandri: „Limba este cartea de noblete a unui neam”. Domnul ministru mai adaugă: „Ea este unul dintre cele mai importante elemente identitare ale noastre, este factorul care ne unește, care ne dă conștiința destinului istoric comun. În această zi solemnă, mai mult ca oricând, românii din toate colțurile lumii, simt că limba română îi aduce «acasă», îi face să simtă românește. Sunt convins că toți românii, oriunde ar fi, își doresc să rămână parte integrantă a popoului nostru, a culturii și spiritualității noastre. Iată de ce elementele de identitate, precum limba sau istoria capătă pentru ei un sens mai profund, de înaltă conștiință românească.” Ministrul atrage atenția asupra faptului ca să ne respectăm cu toții limba strămoșească, „elementul care ne definește ca români, pretutindeni în lume.”

Diplomă de aur pentru
profesoara Irina Garami

Facultatea Pedagogică a Universității din Seghedin a înmănat pe 1 septembrie diplome de onoare acelor profesori pensionari, care au lucrat în domeniul învățământului cel puțin timp de 30 de ani. Cei care au terminat acum 50 de ani au primit diplome de aur, cei care acum șase decenii diplome de diamant, la 65 de ani se dăruiește diploma de fier, iar la 70 de ani de la absolvire diploma de rubin.

Printre distinșii acestui an s-a

găsit și doamna profesoară Irina Garami, care este pensionară din anul 1996. De la absolvirea facultății din anul 1963 ea a predat 22 de ani educație fizică la școala din Bătania, pe urmă, până la ieșirea la pensie, a fost pedagog la căminul de elevi al școlii și liceului „N. Bălcescu” din Jula. Doamna profesoară Garami a primit diploma de aur din partea decanului facultății, dr. Marsi István.

E.Ș.

Pe scurt...

BUDAPESTA

ICR Budapesta participă cu un concert de jazz, susținut de grupul „Sebastian Spanache Trio”, la festivalul „Ujbuda Jazzfestival”, ce va avea loc pe terasa Clubului „Vapor A38” din Budapesta, în data de 8 septembrie, ora 20.00. În cadrul turneului european de promovare a albumului „HUMANIZED”, editat în primăvara acestui an, muzicienii din România vor încheia festivalul cu un concert dedicat tinerilor, într-un loc de petrecere a timpului liber foarte apreciat în Budapesta. Adresa „Vapor A38”: 1114 Budapest, (lângă podul Petőfi). Intrarea la concert se va face pe bază de bilete (în avans 600 Ft, în ziua concertului 1000 Ft). Biletele vor fi puse în vânzare de către „Vapor A38” la caserie și online.

BĂTANIA

Duminică, 8 septembrie, un grup de credincioși din Bătania, în frunte cu parohul bisericii ortodoxe române, pr. Ilie Ciocan, vor participa alături de credincioșii arădeni la praznicul Nașterii Maicii Domnului la Sfânta Liturghie, săvârșită la Mănăstirea Arad-Gai. La pelerinaj vor participa în jur de 50 de credincioși, acesta fiind inițiat de parohie cu sprijinul unei agenții arădene, printr-un program de cooperare transfrontalieră Ungaria-România. După aceasta, parohia mai dispune de un proiect care este prevăzut pentru luna noiembrie, când se va organiza un pelerinaj la mănăstirile Bezdin și Bodrog.

CENADUL UNGURESC

Autogovernările românești din Cenadul Unguresc și Macău organizează împreună o excursie la Moneasa și pelerinaj la Mănăstirea Gai, în data de 14 septembrie. La excursie vor participa 45 de persoane din cele două localități.

SĂCAL

Episcopia Ortodoxă Română din Ungaria organizează cea de a doua conferință preoțească din acest an, care va avea loc sâmbătă, 21 septembrie, la parohia Săcal. La conferință vor susține prelegeri: pr. Cosmin Pop de la Jaca, care va vorbi despre icoane, iar ieromonahul Visarion Tuderici va susține o lucrare despre tineri și biserică.

ÎNVĂȚĂM, NE JUCĂM, NE DISTRĂM!

De la 1 octombrie 2013, „Clubul copiilor curajoși” organizează la Școala Generală și Liceul „Nicolae Bălcescu” din Jula, pentru copiii cu vârste cuprinse între 6 și 11 ani, activități de exersare a cunoștințelor de limbă română și cultură românească; pregătirea copiilor pentru viață, prin pedagogie dramatică și activități manuale; întâlniri cu invitați speciali pe teme interesante; asigurarea supravegherii copiilor ai căror părinți au program prelungit de lucru.

Tot mai multe familii se confruntă cu problema necunoașterii sau nepracticării continue și perseverente de către copii a limbii române. Din această cauză, din motive de nesiguranță în stăpânirea acestei limbi, copiii evită utilizarea ei frecventă în viața de zi cu zi. Faptul că în mediul familial sau școlar fie nu (mai) vorbesc limba română în mod curent, suficient, fie o practică, însă doar la un nivel redus, nu contribuie deloc la formarea deprinderilor de comunicare și stăpânire a acesteia.

„Clubul copiilor curajoși” este un club pentru elevii mici, un ajutor pentru familiile cu ambii părinți având program prelungit de lucru și un loc unde copiii se pot simți bine, învățând și jucându-se în limba română. De asemenea, sunt oferite servicii de îngrijire a copiilor după terminarea orelor de școală, programe educative și activități recreative.

Activitatea educațională este una de tip instituțional, informală, complementară celei formale. De aceste servicii pot beneficia familiile ce doresc implicarea copiilor lor într-o schemă educativă alternativă într-un cadru de grup, cu efect în stimularea interacționării cât mai facile cu cei de aceeași sau de vârstă diferită.

Propunerea activităților va porni de la ideea antrenării copiilor în activități plăcute, captivante, care să le câștige interesul, chiar și atunci când este activitate de învățare.

Baza predominantă de desfășurare a activităților va fi conversația, inclusiv în cazul celor în scop educativ. Un accent deosebit va fi pus, de asemenea, pe dezvoltarea abilităților emoționale, având în vedere faptul că emoțiile conduc la apariția unor modele de comportament.

Elementele de bază ale educației propuse în cadrul programului „Clubul copiilor curajoși” sunt cooperarea, comunicarea verbală și nonverbală, precum și creativitatea, prin procesul de învățare prin joc, un ambient educativ adecvat și metode moderne de predare-învățare.

Selecția beneficiarilor se va face pe baza cererii explicite, în scris, a părinților de includere în program. De asemenea, va fi luat în considerare și nivelul de cunoaștere a limbii române.

Coordonatorul activităților este *prof. Livia Simona Stăvaru*. Colaboratori: părinți și invitați.

Înscrierile au loc în perioada 2–15 septembrie 2013, la adresa de e-mail clubulcopiilorcurajosi@yahoo.com sau la numărul de telefon 06-70/319-6408. Prețul este de 1500 ft/copil/3 zile (o oră pe zi).

Magia cuvântului românesc a vrăjit elevii din Micherechi

Ziua Limbii Române a fost sărbătorită la Micherechi, luni, 2 septembrie, în prima zi de școală. Institutul Cultural Român din Budapesta le-a oferit un cadou elevilor școlii generale, un spectacol interactiv interpretat de actrița Teatrului Clasic „Ioan Slavici” din Arad, *Giorgiana Elena Popa*, vicepreședintă a Asociației Culturale „Magia Cuvântului” din Arad, director al Festivalului Internațional „Arta de a spune povești”. Magia cuvântului, în același timp câștigătoare premiului „Cel mai bun povestitor internațional”.

Copiii din Micherechi sunt foarte dotori să creadă în magia cuvântului. Copiii în general sunt curați și deschiși la a asculta povești. Dacă povestea este bine spusă și are mesajul potrivit pentru ei, atunci, ca și indigoul, se imprimă pe sufletul și în mintea lor.

„Chiar a fost un moment de magie. Uneori am văzut că ei se pierdeau în povestea mea. Eu eram mult mai prezentă aici, în sala aceasta, decât ei. Băiatul din față, la un moment dat a zis că eu pot să car 14 saci de aur. Eu trecusem deja de momentul respectiv și el și-a amintit că poate să facă asta. Un lucru este minunat: chiar dacă un copil rămâne cu un singur cuvânt sau cu un mesaj, atunci eu sunt mai mult decât mulțumită, ne-a mărturisit actrița arădeancă, care în anul 2012 a înființat asociația „Magia cuvântului”.

De atunci, dar încă din timpul facultății, actrița a intrat în contact cu copiii. Spune povești de înțelepciune pentru oameni mari. Asociația „Magia cuvântului” va organiza, în luna

septembrie, primul festival internațional de povești, la care sunt așteptați să participe și copiii povestitori din școala din Micherechi.

Prima zi școlară, 2 septembrie, a fost marcată de ICR Budapesta ca sărbătorirea limbii române la Micherechi. În urma unei

corespunzător de românii care trăiesc atât în România cât și în întreaga lume.

Cu ocazia zilei de 31 august, în România, președintele țării, premierul și ministrul afacerilor externe au lansat mesaje de felicitare adresate românilor care trăiesc în întreaga lume. Avem o limbă frumoasă, o limbă romanică, o limbă bogată și foarte melodioasă, care în ultimii ani, datorită eforturilor noastre de integrare în Uniunea Europeană, a devenit și limbă a Uniunii Europene. Nu este puțin lucru să ai o limbă puternică, cum este limba română, vorbită de aproape 24 de

inițiative legislative, aprobată în Parlamentul României, începând din acest an, ziua de 31 august este declarată Ziua Limbii Române. În cuvântul de deschidere, doamna *Gabriela Matei*, directoarea Institutului Cultural Român din Budapesta, a spus că această zi este sărbătorită

milioane de oameni din întreaga lume.

– Nu este pentru prima dată când veniți la Micherechi. În luna iunie ați fost prezenți la școală cu un important grup de scriitori români. Ce a însemnat acest eveniment pentru localitate?

(Continuare în pag. a 9-a)

Școala de vară „Alexandru Mocioni” din Săvârșin a unit copiii români din Ungaria și Serbia

Desfășurată în perioada 25–31 august, Școala de vară „Alexandru Mocioni” de la Săvârșin, județul Arad, România și-a propus de la bun început stabilirea legăturilor și perfecționarea tinerilor din comunitățile românești din Banatul sârbesc, Valea Timocului și Ungaria. Scopul principal al școlii a fost facilitarea comunicării și eliminarea distanțelor și prejudecăților dintre membrii celor trei comunități de români, care trăiesc în afara României.

Școala de vară „Alexandru Mocioni” de la Săvârșin a fost organizată de Uniunea Culturală a Românilor din Ungaria, cu sprijinul financiar al Departamentului politici pentru relația cu românii de pretutindeni din cadrul Ministerului Afacerilor Externe al României. Invitației au răspuns câte 10 tineri cu vârste cuprinse între 10–14 ani din Ungaria (Micherechi și Chitighaz), Banatul sârbesc (Voivodinți) și Valea Timocului din Serbia (Șipicova, Bogovina și Bor). Partenerii Uniunii Culturale în organizarea grupurilor de copii au fost Comunitatea Românilor din Serbia și Asociația „Ariadnae Filum” pentru cultură a Româno-Vlahilor din Bor-Serbia, iar în organizarea excursiilor a venit în ajutor Direcția pentru cultură a județului Arad și Primăria Comunei Săvârșin.

Cursuri despre români și limba română

Tematica școlii de vară a fost alcătuită pentru nivelul copiilor de 10–14 ani, ținând seamă de diferențele de pregătire și de cunoaștere a limbii române a copiilor din diferitele comunități de români. O cerință a organizatorilor a fost ca toți copiii partici-

panți să vorbească limba română. Școala de vară a avut o parte formativă (care a cuprins cursuri despre români, România, limba română, etc.) și o parte recreativă (excursii, jocuri de societate, etc.).

În zilele de luni, marți, joi și vineri, înainte de masă, elevii au luat parte la cursuri despre etnogeneza (originea) poporului român, despre formarea limbii române, despre instituțiile fundamentale ale Evului Mediu românesc, despre apartenența etnică și identitatea națională, precum li s-a vorbit și despre „nașul” școlii de vară, marele om politic Alexandru Mocioni, un adevărat luptător pentru drepturile românilor din Banat și Transilvania.

În deschiderea taberei, primarul Săvârșinului, Ioan Vodiceanu, le-a prezentat copiilor localitatea, le-a vorbit despre Castelul Regal din Săvârșin și despre localitatea Birchiș, satul natal al primarului, aflat în apropiere, unde a trăit și a murit Alexandru Mocioni.

Cursurile au fost prezentate cu ajutorul retroproiectorului, materialele fiind însoțite de multe imagini și hărți, pentru a fi mai pe înțelesul copiilor, iar la finalul fiecărei ore au pri-

mit și în variantă tipărită materialul cursurilor.

Excursii la castele și cetăți

În după amiezile școlii de vară, au fost programate excursii la castelele și cetățile din zonă. Bineînțeles, prima vizită a fost la Castelul Regal din Săvârșin. Următoarea excursie a fost la Castelul Corvinilor din Hunedoara și la Cetatea din Deva, unde am urcat cu funicularul și am admirat frumusețea peisajului. La castelul din Hunedoara, sălile preferate ale copiilor au fost camerele de tortură și închisorile. Ziua de miercuri a fost rezervată în întregime excursiei la Alba Iulia. În Cetatea Alba Iuliei am vizitat Muzeul Național al Unirii, studiind hărțile și exponatele despre istoria poporului român, de la începuturi și până azi, și fotografiindu-ne în Sala Unirii, acolo unde în 1918 s-a semnat unirea tuturor românilor într-un stat.

Jocuri și veselie – împreună!

În fiecare seară, copiii au luat parte la diferite jocuri de societate, prin care s-au cunoscut și s-au împrietenit. După doar câteva ore petrecute împreună, copiii au scăpat de orice prejudecată unii față de alții, nu-i mai deranjau nici accentele diferite de limbă, atmosfera a fost stăpânită de veselie și bună dispoziție. Trei seri la rând s-au prezentat diferitele grupuri, povestind despre școala lor, familia și loca-

litatea de unde vin. După prezentarea fiecărui grup, publicul a avut dreptul să pună zeci de întrebări, toate având scopul de a ne cunoaște mai bine și a ne bucura împreună.

Am încheiat tabăra cu satisfacția că pentru cei 30 de copii din Banat, Timoc

și Ungaria ideea călăuzitoare a fost descrisă prin cuvântul „împreună” și, totodată, cu speranța că aceste legături vor fi trainice, iar din rândurile acestor copii vor deveni viitorii reprezentanți ai românilor din Serbia și Ungaria.

E. Șimon

Mai multe imagini în pag. a 12-a

Anul școlar 2013/2014 aduce multe schimbări

(Urmare din pag. a 3-a)

Dintre aceștia, 9 învață în clasa întâi a căror învățătoare timp de patru ani va fi *Karap Józsefné*. Școlarii mici vor învăța limba română săptămânal cinci ore, în plus vor face cunoștință cu cultura poporului român, o oră în fiecare săptămână. Învățătoarea lor va fi *Maria Berényi Sáfrány*. De la 1 septembrie, școala din Apatu dispune doar de doi profesori de limba română, în persoana doamnelor *Maria Berényi Sáfrány* și *Oláh Ildikó*, în urma reținerii învățătoarei *Melinda Hajnal Elekes*.

La școala generală „Lucian Magdu” din **Bătania**, deschiderea anului școlar a avut loc vineri, 30 august. În clasa întâi vor învăța 22 elevi a căror învățătoare va fi *Sidonia Mac*. Efectivul școlii este de 109 de elevi. Din acest an școlar, în corpul didactic este angajată învățătoarea *Dana Ancuța Marcela*, originară din Arad. Limba de predare la disciplinele educație fizică, cânt, desen, tehnică, istorie și în ciclul primar la matematică este limba română.

Școala din **Bedeu** numără în total 18 elevi. În clasa întâi învață 3 copii, învățătoarea lor fiind *Elena Nagy*. Directoarea școlii generale din Bedeu *Elena Silaghi* ne-a informat că la fel ca toate școlile românești din Ungaria și elevii claselor 5, 6 și 7 învață din manualele noi, editate prin proiectul european TAMOP.

La școala din **Chitighaz**, 20 de copilași au devenit elevii clasei întâi, a căror învățătoare este *Maria Abrudan*. În prima clasă, elevii însușesc limba română 5 ore săptămânal. Efectivul școlii este de 142 de elevi.

La **Micherechi**, deschiderea noului an școlar a avut loc pe 2 septembrie. Efectivul total al școlii este de 126. În băncile clasei întâi s-au așezat 15 copilași, a căror învățătoare este *Maria Martin*. Din luna septembrie a acestui an au venit la Micherechi doi pedagogi români din Bihor, o profesoară și o educatoare, ceruți de către conducerea primăriei și a școlii din Micherechi.

La **Săcal**, 8 elevi vor fi de clasa întâi. Învățătoarea lor este *Eva Bonța Túri*. La școală s-au înscris 97 de elevi. Școala generală din Săcal (care este comasată cu școlile din Bedeu și Körösnagybánya) a fost preluată de Autogovernarea pe Țară a Românilor din Ungaria pe 31 decembrie 2012.

Deschiderea noului an școlar la Școala Generală și Liceul Românesc „Nicolae Bălcescu” din **Jula** a avut loc duminică, 1 septembrie, în sala festivă a Centrului cultural. Școala generală, clasele I-VIII și Liceul „Nicolae Bălcescu”, numără în acest an 345 de elevi, dintre care 34 de elevi în clasa întâi, formând (pentru prima dată în istoria școlii generale) două clase paralele și 40 de elevi în clasa a IX-a, la rândul lor împărțiți în două clase paralele. Evenimentul a fost deschis de directoarea *Maria Gurzau Czeglédi*, iar PS Părinte *Siluan*, Episcopul Julei, a săvârșit slujba de Te Deum la deschiderea anului școlar. De la 1 septembrie, instituția a fost preluată, din punct de vedere administrativ, de către Autogovernarea pe Țară a Românilor din Ungaria, astfel la serbarea de deschidere a adresat celor prezenți câteva cuvinte și președintele AȚRU, *Kreszta*

Micherechi

Traján, evocând principiile care vor sta la baza relațiilor dintre instituția pe care o conduce și instituția de învățământ nou preluată. Doi dintre profesorii acestei școli, ajunși la vârsta pensionării, au fost omagiați în mod deosebit, este

vorba de prof. *Florin Olteanu*, după o activitate de 33 de ani desfășurată în cadrul Școlii generale și Liceului românesc din Jula, a primit o medalie din partea domnului *Petróczi Zoltán*, directorul circumscriptiei școlare din Jula a

Distincție pentru prof. Florin Olteanu

Jula

Hramul bisericii din Săcal

Biserica din Săcal, închinată Sfinților Arhangheli Mihail și Gavril și Praznicului Adormirii Maicii Domnului și-a sărbătorit, pe 25 august, unul dintre cele două hramuri, după cum informează biroul de presă al Episcopiei Ortodoxe Române din Ungaria.

Cu acest prilej, în locul de cult a fost săvârșită Sfânta Liturghie Arhierască de către Preasfințitul Părinte Episcop *Siluan*, aflat în fruntea unui numeros sobor, format din parohul *Ionuț Negrău*, pr. *Origen Sabău*, protopopul Dobrițanului și paroh la Apatu, pr. *David Pop*, superiorul Așezământului Monahal Românesc „Sf. Ioan Botezătorul”, din Budapesta, alți clerici din cadrul Episcopiei, dar și oaspeți din România, pr. *Clement Păunescu*, starețul Mănăstirii Aninoasa și pr. *Ignatie Gorunescu*, starețul Mănăstirii Corbii de Piatră,

ambele din Arhiepiscopia Argeșului și Muscelului. La slujbă au participat mulți credincioși, din Săcal și din împrejurimi, dar și din România, din părțile Oradiei. Între aceștia, la loc de cinste s-au aflat monahi și monahii din Ungaria, de la Centrul Eparhial din Jula și de la Așezământul Monahal Românesc din Budapesta, dar și din România, de la Mănăstirile Robaia, Aninoasa, Slănic și Corbii

de Piatră, din cadrul Arhiepiscopiei Argeșului și Muscelului, aflați în pelerinaj în Ungaria, cu binecuvântarea Înaltpreasfințitului Părinte Arhiepiscop Calinic. La sfârșitul Sfintei Liturghii, credincioșilor le-a fost împărțite iconițe din partea oaspeților și au participat cu toții la o agapă frățească oferită prin sprijinul Consiliului Parohial și al Autogovernării Românești Locale, la cantina din Săcal.

Jula

Ședința extraordinară a AȚRU

Vineri, 30 august, la Julia s-a ținut ședința extraordinară a Adunării generale a Autoguvernării pe Țară a Românilor din Ungaria. Printre punctele de pe ordinea de zi au figurat: darea de seamă a Comisiei Juridice a AȚRU, depunerea jurământului unui nou deputat și aprobarea bugetului Liceului românesc „Nicolae Bălcescu” din Julia, instituție preluată recent de către AȚRU, motiv pentru care a fost nevoie de convocarea ședinței extraordinare.

Ședința a început cu un moment de reculegere în memoria răposatului pr.

vicar Pavel Ardelean din Julia și a soției deputatului AȚRU, Gheorghe Buc din Darvaș, care nu demult au trecut la cele veșnice.

După darea de seamă a Comisiei Juridice, a depus jurământul un nou deputat în Adunarea Generală a AȚRU, Szitkó Etelka Mária, președinta Autoguvernării Românești din Budaörs, care a preferat să spună jurământul atât în limba română cât și în limba maghiară. Președintele Kreszta Traján a informat despre cele întâmplate între cele două ședințe și a prezentat situația în care se află la ora actuală clădirea Liceului „N. Bălcescu” și a vorbit despre starea jalnică a izolației acoperișului clădirii și al Centrului Cultural, unde ploaia pătrunde în interior. A mai subliniat și faptul că, în viitor, AȚRU își propune ca încasările anuale de la Centrul Cultural și căminul de elevi să fie depuse pe un cont separat pentru ca pe viitor să poată dispune de o contribuție proprie în

cazul în care vor avea posibilitatea să înainteze proiecte europene. Totodată președintele s-a arătat nemulțumit și de promisiunile neîndeplinite nici până în prezent ale Secretariatului de Stat pentru Minorități, referitoare la renovarea școlii din Aletea și de extinderea școlii din Bătania, unde numărul copiilor este limitat, din cauza spațiului.

La ședința a mai fost aprobat bugetul instituției „N. Bălcescu” din Julia pe durata următoarelor patru luni ale anului 2013, acesta fiind de 71 milioane forint, s-a votat modificarea bugetului pe anul 2013 al

AȚRU și al instituțiilor aferente și a fost aprobată darea de seamă a bilanțului pe prima jumătate a anului în curs a AȚRU și a instituțiilor aferente.

Pe parcursul ședinței s-a putut constata că „mașina de votare” a AȚRU nu mai funcționează ca în trecut. Se pare că deputații de la Budapesta nu mai sunt pe același numitor comun cu oamenii președintelui. De aceea, în încheierea ședinței, președintele Kreszta Traján s-a arătat revoltat față de cei care s-au abținut la votul referitor la bugetul instituțiilor de învățământ pe care le administrează autoguvernarea pe țară, făcând referire la liderii Asociației Române din Budapesta, mai precis la deputata Ana Roxin și colegii săi din Asociație. A fost cel puțin ciudat să vedem cu proprii ochi că Kreszta le face critică tocmai celor de la Budapesta cu ajutorul cărora a ajuns, în 2011, pentru a patra oară în fotoliul de președinte al AȚRU. A.B.

Magia cuvântului românesc a vrăjit elevii din Micherechi

(Urmare din pag. a 6-a)

– Pot spune, fără să greșesc, că localitatea Micherechi la fel ca și localitatea Julia a intrat în istoria literaturii române. În penultimul număr al revistei „România Literară”, domnul Aurel Rău, un poet de o deosebită valoare, a publicat un grupaj de versuri inspirat din vizita și prezența domniei sale în Ungaria, la Julia și la Micherechi. Văzându-i pe tinerii povestitori din acest sat, cât de frumos povestesc scriitorilor, ne-am gândit că cel mai potrivit cadou pentru ei de Ziua Limbii Române ar fi să le-o aducem la Micherechi pe actrița Giorgiana Elena Popa, o actriță care a fost premiată în România și peste tot în lume pentru talentul ei de a spune povești.

– Am fost și eu martor la faptul că școlarii au fost fermecați de magia cuvântului românesc...

– După cum ați văzut, a fost o adevărată sărbătoare a limbii române, în care cei mici au participat spontan la spunerea de povești.

– După o mică pauză, și elevii din ciclul gimnazial au putut fi martorii acestui minunat spectacol. Care a fost mesajul pentru ei?

– Fiindcă acest grup de elevi sunt din clasele mai mari, mesajul este mai elaborat. Le-am vorbit despre importanța de a citi în limba română, despre faptul că ei sunt datori să se bucure de cărțile, de bibliotecile pe care le au la școală și le-am mai amintit despre faptul că Institutul Cultural Român de la Budapesta are o bibliotecă, ce numără la ora actuală peste 15.000 mii de volume.

– După cum ați amintit, mai aveți un program

surpriză pentru acești copii. Care va fi acesta?

– De Moș Nicolae, noi îi așteptăm pe copiii din Micherechi la Budapesta cu un program surpriză. Cu acea ocazie vor putea să viziteze și biblioteca noastră modernă, care poate fi accesată și electronic și încă odată sper că se vor convinge că merită să știe bine românește. Am venit acum la Micherechi din dorința de a perpetua valorile, cultura și tradițiile românești. Noi sărbătorim ziua limbii române în fiecare zi, a concluzionat Gabriela Matei, directoarea Institutului Cultural Român din Budapesta.

Ana Cioca

Curiozități despre Podgoria Aradului

– A luat ființă prima școală de viticultură la Miniș (comuna Ghioroc) în 1881.

– A luat ființă prima pepinieră viticolă la Barațca – Păuliș în 1885.

– În zona Minișului a fost produs pentru prima dată vin de tip Aszú din soiul Cadarcă în 1744.

– La Miniș funcționează cea mai veche Vinotecă cu cel mai vechi vin – produs în 1926.

– În localitatea Miniș funcționează Muzeul Viei și Vinului începând din 1987.

– La Miniș a luat ființă Stațiunea de Cercetări Horti – Viticolă, care funcționează astăzi ca Stațiune de Cercetare – Dezvol-

tare Viti – Vinicolă Miniș, începând cu anul 1957.

– În cadrul centrului viticol Măderat s-a produs pentru prima dată soiul de

vin bine cunoscut consumului curent „Mustoasa de Măderat”, obținut din selecția naturală, ce are o tărie alcoolică medie.

În Marea Britanie se nasc mai mulți copii români decât chinezi

Numărul copiilor născuți în Marea Britanie din părinți români a atins un nivel record.

Aceștia sunt pe locul nouă în Marea Britanie, în clasamentul celor mai mulți copii născuți din pă-

rinți de altă naționalitate, potrivit The Telegraph.

Astfel, copiii născuți din mame române se plasează pe locul nouă, devansând copiii născuți din mame chineze, cu 4.406 de nașteri.

Cifrele prezentate de Biroul britanic de statistică arată că numărul bebelușilor născuți în Marea Britanie din mame de altă naționalitate a crescut ușor, la 25,9% din totalul nașterilor.

Mamele poloneze ocupă primul loc în clasament, cu 21.156 de nașteri, urmate de cele din Pakistan, cu 19.091 de nașteri.

(sursa: stirileprotv.ro)

Cartea săptămânii

Lungul drum al zilei către noapte

Editura Polirom a editat recent volumul lui Eugene O'Neill în colecția „Literatura americană”. „Lungul drum al zilei către noapte” pune în scenă o zi de răs-cruce a unei familii americane înstărite de origine irlandeză, a cărei viață, aparent comună, este măcinată de conflicte mocnite, boli și frustrări, iubirea și ura împletindu-se în forme de o stranie cutremurătoare. Pentru această piesă, lui Eugene O'Neill i s-a acordat în 1957 un premiu Pulitzer post-mortem.

Titlu adaptat în 1962 pentru marele ecran, în regia lui Sidney Lumet, filmul i-a avut în distribuție pe Katharine Hepburn, Ralph Richardson și Jason Robards.

Această magnifică variantă autobiografică a zbu-ciumatei vieți de familie a lui Eugene O'Neill se oprește asupra celor mai importante suflete din familia scriitorului. „Lungul drum al zilei către noapte”, versiunea autobiografică a vieții zbu-ciumate de familie a lui Eugene O'Neill, este transpusă pe peliculă cu personaje construite de nume copleșitoare ale cinematografului internațional.

Katharine Hepburn este cea care o interpretează pe Mary Tyrone, mama scriitorului, o femeie însingurată, devastată de dependența de narcotice și speriată de o lume căreia nu îi poate face față. Ralph Richardson este James Tyrone, tatăl care cade pradă alcoolului după ce realizează că nu mai este un actor celebru, iar Jason Robards apare în rolul fratelui mai mare, un inadaptat care este și instabil emoțional. Viața agitată a acestei familii este reflectată de fiul cel mic, care este sensibil și visează să ajungă scriitor. Pelicula regizată de Sidney Lumet i-a adus lui Katharine Hepburn o nominalizare la Oscar pentru cea mai bună actriță în rol principal.

Eugene Gladstone O'Neill (n. 16 octombrie 1888, New York – d. 27 noiembrie 1953) a fost dramaturg american, laureat al Premiului Nobel pentru Literatură în anul 1936. O'Neill s-a născut la New York, într-unul din hotelurile de pe Broadway, fiu al actorului James O'Neill, al cărui rol în Conte de Monte Cristo îl făcuse celebru în întreaga țară. Copil fiind, Eugene și-a însoțit tatăl în turnee, apoi a frecventat variate școli și în 1906 a intrat la universitatea din Princeton, unde nu a rămas decât un an.

O experiență de viață deosebit de diversă – a încercat tot felul de meserii de la căutător de aur până la reporter de ziar – s-a reflectat în fondul dramatic din care au izvorât operele lui O'Neill. În peregrinările care l-au dus în multe părți ale lumii, o atracție constantă a constituit-o marea și viața chinuită a oamenilor ei.

Între anii 1912–1913, O'Neill a fost spitalizat într-un sanatoriu de tuberculoși, unde a făcut ample lecturi din literatura dramatică, cu deosebire din Ibsen și Strindberg. Momentul acesta a fost decisiv pentru orientarea sa ulterioară. O'Neill câștigă atenția criticii și a publicului abia în 1920 cu piesa „Dincolo de orizont”, care a marcat începutul unei noi ere în teatrul american contemporan.

TV

Prințesa și broscuile

Sâmbătă, 7 septembrie, ora 20.30, Antena 1
Prințesa și broscuile este un musical și un film de familie ce consemnează reîntoarcerea la animațiile tradiționale în format 2D, stărnind deja o vie controversă legată de faptul că eroina principală este prima prințesă de culoare din istoria bogată a desenelor animate marca Walt Disney. Povestea se centrează pe viața Tiane, o tânără al cărei vis este să deschidă un restaurant, acest vis fiind inițial al tatălui său și frumoasa prințesă de origine afro-americană, în vârstă de 19 ani, care locuiește împreună cu mama sa Eudora în luxosul Cartier Francez din New Orleans, în timpul așa-zisei Epoci a Jazz-ului. Acțiunea se complică prin intervenția nedorită a doctorului Facilier, un magician voodoo și un ghicitor, care joacă rolul personajului negativ al basmului, precum și a mamei Odie, o preteasă voodoo în vârstă de 200 de ani.

Haiducii lui Șaptecai

Duminică, 8 septembrie, ora 20.35, TVR2
Seria Haiducilor continuă cu tripticul haiducului Șaptecai din care primul episod este acest film. Pentru a-i oferi ficei sale, domnița Ralu (Aimee Iacobescu), bijuteriile dorite, Caragea Vodă (Nucu Păunescu) instituie un nou bir. Vestitul Anghel Șaptecai (Florin Piersic), căpitanul unei cete de haiduci se ridică în apărarea țăranilor împovărați și pornește pe urmele banilor. Îndemnat de ibovnica lui, Anița (Marga Barbu) să plece spre „Stambul”, Anghel cade pradă unei diversiuni și, capturat de Mamoulos (Colea Răutu), este trimis în temniță.

Acasă în bucătărie

Duminică, 8 septembrie, ora 17.00, PRO TV Internațional

Într-o bucătărie modern utilată, vedeta Acasă și invitații săi din lumea showbiz-ului autohton, dar și bucătari pregătesc cele mai interesante și savuroase mâncăruri. „Acasă în bucătărie” se adresează tuturor, în special persoanelor tinere și active, cu puțin timp liber, care sunt interesate să găsească soluții ieftine și la îndemână pentru a economisi timpul în bucătărie. De asemenea, emisiunea oferă noutăți și idei în materie culinară pentru „experții în bucătărie”, cei care își petrec mult timp în acest spațiu.

FESTIVAL

Sărbătoarea Vinului în Podgoria Miniș-Măderat 1-22 septembrie 2013

Consiliul Județean Arad, Centrul Cultural Județean Arad și primăriile Ghioroc, Covăsânt, Șiria, Pâncota și Păuliș, vă invită la cea de-a V-a ediție a Sărbătorii Vinului în Podgoria Miniș-Măderat. Organizatorii își propun prin acest eveniment atragerea turiștilor în zonă, prin spectacolele organizate cât și prin vizitarea obiectivelor turistice.

Covăsânt, 8 septembrie, ora 17.00, Tabăra Ortodoxă

Orchestra „Rapsodii Zărandului”, condusă de Petrică Pașca, alături de soliștii Cornelia Căprariu Roman, Malvina Nagy, Ionuț Langa și Adrian Stanca
Obiective turistice: Cetatea „Tornea” și urmele cetății de pământ „Hindec”; ruinele și turnul unei impresionante biserici ridicată în stil gotic, datată din secolul al XIV-lea, la care se adaugă și un fond construit de excepție.

Șiria, 15 septembrie, ora 16.00, Parcul Central

Orchestra „Rapsodia”, condusă de Vasile Rus, soliști: Dana Han, Radu Vand. Umoristul Radu Moș. Invitată specială: **IRINA LOGHIN**
Obiectivele turistice ce se pot vizita: Mănăstirea cu schitul de la Feredeu construită la mijlocul secolului XX; Ruinele Cetății Șiriei, fostă cetate regală, atestată documentar din 1318; Muzeul „Ioan Slavici” și Muzeul „Emil Montja”; Castelul din Galșa, construit în secolul al XVIII-lea, în stil baroc cu elemente neoclasiche; cramele de vinuri și viile șirienilor ce urcă pe versanții vestici ai Zărandului.

Pâncota, 20 septembrie, ora 17.00, Parcul Central

Orchestra „Rapsodii Zărandului”, condusă de Petrică Pașca, alături de soliștii Cornelia Căprariu Roman, Malvina Nagy, Ionuț Langa și Adrian Stanca. Prezintă Radu Moș.
Obiective turistice ale orașului: Ansamblul urban desfășurat de-a lungul străzii Tudor Vladimirescu; Palatul Schulchowschi, devenit azi, sediul Primăriei din Pâncota, unul dintre cele mai reprezentative monumente de arhitectură din județul Arad, construit într-un elegant și grațios stil rococo de secol XIX; Arborii Sequoia Gigantea, situați tocmai în podgoria de la Măderat; Turnul Pompierilor și Crama Veche.

Păuliș, 22 septembrie, ora 15.00, Parcul Central

Orchestra „Rapsodii Zărandului”, condusă de Petrică Pașca, alături de soliștii Cornelia Căprariu Roman, Malvina Nagy, Ionuț Langa și Ciprian Roman.
Obiectivele turistice ale comunei: Crama care organizează degustări de vinuri, la cerere; Conacul de la Barațca, construit în primele decenii ale secolului XX-lea; Monumentul Eroilor de la Păuliș ridicat în cinstea ostașilor români.

O VOCE ROMÂNEASCĂ

Viața și tradițiile românilor din Ungaria

9 SEPTEMBRIE, LUNI (Iulia Kaupert)

16.00: Introducere, cuprins 16.05: Știri, date meteo 16.15: Evenimente calendaristice 16.25: Sport 16.30: Reportaje, interviuri 17.00: Știri, date meteo 17.10: De dor și drag — emisiune de muzică populară realizată de Zoe Fuicu (Radio Timișoara) 17.55: Încheiere

10 SEPTEMBRIE, MARȚI (Adam Bauer)

16.00: Introducere, cuprins 16.05: Știri, date meteo 16.15: Evenimente calendaristice 16.25: Sport 16.30: Reportaje, interviuri 17.00: Știri, date meteo 17.10: Reportaje, interviuri 17.50: Interviul zilei (reluare) 17.55: Încheiere

11 SEPTEMBRIE, MIERCURI (Iulia Kaupert)

16.00: Introducere, cuprins 16.05: Știri, date meteo 16.15: Evenimente calendaristice 16.25: Sport 16.30: Reportaje, interviuri 17.00: Știri 17.10: Reportaje, interviuri 17.50: Interviul zilei (reluare) 17.55: Încheiere

12 SEPTEMBRIE, JOI (Tiberiu Boca)

16.00: Introducere, cuprins 16.05: Știri, date meteo 16.15: Evenimente calendaristice 16.25: Sport 16.30: Reportaje, interviuri 17.00: Știri, date meteo 17.10: Reportaje, interviuri 17.30: Nota săptămânii semnată de Edda Illyés 17.40: Revista presei 17.50: Interviul zilei (reluare) 17.55: Încheiere

13 SEPTEMBRIE, VINERI (Adam Bauer)

16.00: Introducere, cuprins 16.05: Știri, date meteo 16.15: Evenimente calendaristice 16.25: Sport 16.30: Reportaje, interviuri 17.00: Știri, date meteo 17.10: Elena Sandu: „Patria limbii române” 16.30: Reportaje, interviuri 17.50: Interviul zilei (reluare) 17.55: Încheiere

14 SEPTEMBRIE, SÂMBĂTĂ (Iulia Kaupert)

16.00: Introducere, cuprins 16.05: Programul bisericilor ortodoxe și al adunărilor baptiste 16.15: Evenimente calendaristice 16.25: Medalion folcloric cu Daniela Băcilă de la Radio Timișoara 17.55: Încheiere

15 SEPTEMBRIE, DUMINICĂ (Adam Bauer)

16.00: Introducere, cuprins 16.05: „În lumea credinței” — emisiune religioasă 17.00: Sinteza știrilor săptămânii 17.10: Retrospectiva săptămânii (spicuri din interviurile și reportajele difuzate pe parcursul săptămânii) 17.55: Încheiere

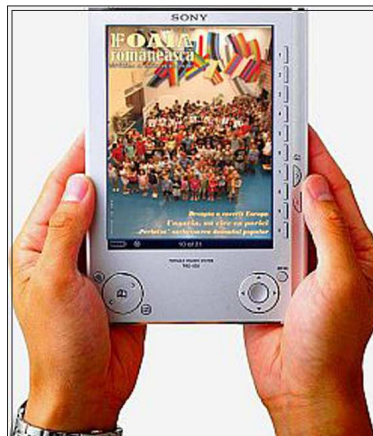
Ecranul nostru

miercuri, 11 septembrie, m1, ora 12.55
joi, 12 septembrie, Duna TV, ora 7.00

Apropiindu-ne de cea de-a XI-a ediție a Festivalului Castraveților din Micherechi, emisiunea românească televizată va evoca cele mai frumoase momente de la festivalul micherechenilor din anul trecut. Veți putea urmări un interviu cu pr. Cristian Pomohaci, cântărețul din România îndrăgit și de către micherecheni.

Realizator: **Ștefan Crăsta**

Nu răspundem pentru eventuale modificări în programele radio și tv!

Abonați-vă la E-Foaia la prețul de anul trecut!

„E-Foaia” este varianta electronică a „Foi” tipărite. Cititorii „E-Foi” vor avea avantajul că vor putea citi paginile revistei în color și cu o zi mai devreme decât ceilalți abonați. „E-Foaia” va cuprinde și acele articole și fotografii, care în ediția online nu apar.

„E-Foaia” este realizată în format PDF și poate fi citită cu programul gratuit Adobe Reader, cu ajutorul căruia puteți să căutați expresii sau conținuturi, dar puteți și printa toată revista.

Abonamente la „E-Foaia”:
3 luni – 1200 ft
6 luni – 2000 ft
12 luni – 3500 ft

Glume

— D-le Doctor, soțul meu vorbește în somn.
— Îmi pare rău dar nu există nici un medicament care să-l facă să tacă...
— Dar eu nu vreau să tacă, eu vreau să vorbească mai clar!

♦ ♦ ♦

Un ziarist este chemat în biroul șefului.
— Cum poți să scrii că 75% dintre parlamentarii români sunt hoți? zbiară șeful la el.
Modifică imediat articolul!
A doua zi, în ziar apare o știre cu următorul titlu: „25% din parlamentarii români sunt cinstiți.”

♦ ♦ ♦

Mistrețul furios își cumpără o bicicletă și se dă cu ea prin pădure. Iepurașul, fugind pe lângă el, îi tot strigă:
— O să cazi! O să cazi!
Mistrețul, nervos:
— N-o să cad! N-o să cad!
Până la urmă cade într-o groapă.
Iepurașul, vesel:
— Vezi, ți-am zis eu c-o să cazi!
Mistrețul îi răspunde:
— Parchez unde vreau, da!?

Învățând despre români și România

În sala Unirii, la Alba Iulia,
între regele Ferdinand și regina Maria

Școala de vară „Alexandru Mocioni” de la Săvârșin a unit copiii români din Ungaria și Serbia

Salutări din Cetatea de la Deva

Copiii din Banat, Timoc și Ungaria
au fost strâns legați cu un nod

Așa se joacă românește în Banat

„Lupta” dintre copiii veseli și cei triști

În garajul Castelului Regal din Săvârșin

Despărțirea prietenilor
înainte de plecarea spre casă